Dosarul nr. 4r-918/26 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-24132056-02-4r-16022026 Judecător: Ana COSTIUC

D E C I Z I E
în numele Legii

10 noiembrie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Marcel JUGANARI
Judecătorii: Adrian CERBU și Marcel POPESCU

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de C.M.C. „MACON" S.A., împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 martie 2025, prin care a fost respinsă contestația societății împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. 035649 din 28 octombrie 2024, emise în temeiul art. 119 alin. (12) din Codul contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
- în procedura instanței de fond, de la 19 noiembrie 2024 până la 14 martie 2025;
- în procedura instanței de recurs, de la 16 februarie 2026 până la 10 noiembrie 2026.
Procedura de înștiințare legală executată.

Verificând legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și în limitele motivelor invocate în recurs, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, –

C O N S T A T Ă:

1. La 28 octombrie 2024, agentul constatator Serghei DEADIC din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului a întocmit în privința C.M.C. „MACON" S.A. procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 035649, în temeiul art. 119 alin. (12) din Codul contravențional. Prin decizia de sancționare din aceeași dată în privința C.M.C. „MACON" S.A. a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 10000,00 lei.

2. În descrierea faptei în procesul-verbal cu privire la contravenție se menționează că în perioada 03.10.2023 făcând referire la procesul-verbal de control suplimentar nr. PV-IPM-2024-00098 din 24 ianuarie 2024 s-a constatat că beneficiarul „nu deține dreptul de folosință asupra subsolului, documentația tehnică (tehnologică de proiect)" și că prescripțiile înaintate nu au fost îndeplinite în termenele stabilite.

3. La 12 noiembrie 2024, C.M.C. „MACON” S.A. a depus contestație împotriva procesului-verbal și a deciziei de sancționare, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptului contravenției.

4. În motivarea contestației, societatea a susținut că a prezentat autorităților informații despre acțiunile întreprinse pentru executarea prescripțiilor. A invocat prezentarea rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, folosirea zăcământului conform destinației și existența contractului nr. 198 din 3 noiembrie 2014. A arătat că a solicitat prelungirea folosinței terenurilor din cariera „Purcel”, dar proiectul de decizie nu a fost supus votului în Consiliul municipal Chișinău. Totodată, a invocat contractarea unui birou licențiat de proiectare pentru elaborarea documentației aferente sectorului „Purcel 2” și obținerea acordurilor necesare.

5. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 martie 2025 s-a hotărât: „*Se respinge contestaţia C.M.C. „MACON” S.A. împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 035649 din 28.10.2024, prin care C.M.C. „MACON” S.A. a fost recunoscută vinovată în săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 119 alin. (12) din Codul contravenţional, cu aplicarea sancţiunii contravenţionale în formă de amendă în mărime totală de 200 unități convenționale, ce constituie 10000,00 lei. Copia de pe hotărârea în cauză, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia agentului constatator emise în cazul contravenţional – se expediază Inspectoratului pentru Protecția Mediului – pentru a pune în executare decizia cu privire la contravenţie*.”

6. Nefiind de acord cu hotărârea, la 16 septembrie 2025, C.M.C. „MACON” S.A., prin administratorul Irina IVAȘCENCO, a declarat recurs, solicitând casarea integrală a hotărârii, admiterea contestației, anularea procesului-verbal și încetarea procesului contravențional pentru lipsa faptului contravenției. Totodată, a solicitat și repunerea în termen a recursului.

7. În motivarea recursului, societatea a invocat examinarea superficială a contestației, nemotivarea corespunzătoare a soluției și constatarea eronată a existenței contravenției prevăzute de art. 119 alin. (12) din Codul contravențional. A susținut recurenta că a întreprins măsurile necesare executării prescripțiilor autorității de mediu, inclusiv prin prezentarea rapoartelor privind exploatarea zăcământului, solicitarea repetată a prelungirii dreptului de folosință asupra terenurilor și contractarea serviciilor de elaborare a documentației tehnice. Potrivit recurentei, nefinalizarea procedurilor de atribuire a terenurilor este imputabilă autorităților publice locale, iar continuarea exploatării în lipsa actelor necesare ar contraveni legislației. În consecință, a considerat recurenta că agentul constatator a calificat eronat circumstanțele cauzei, iar instanța de fond nu a verificat efectiv argumentele privind inexistența faptei contravenționale și lipsa vinovăției societății.

8. Conform art. 471 alin. (1) și (2) din Codul contravențional: *„(1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.”*

9. Participanții la proces au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre dreptul de a depune referințe. Referințe nu au fost depuse. De către recurent au fost depuse 3 cereri consecutive de recuzare fiecăruia din membrii completului de judecată, la 14 mai 2026, la 19 octombrie 2026 și la 26 octombrie 2026, care au fost respinse, iar la 03 noiembrie 2026 a fost depusă o cerere de amânare, ședința fiind amânată pentru data de 10 noiembrie 2026, iar la 09 noiembrie 2026 a mai fost depusă încă o cerere de amânare similară, pe care Colegiul penal a apreciat-o neîntemeiată, observând tendința de tergiversare a examinării cauzei, prin urmare Colegiul penal respinge ultima cerere de amânare și examinează recursul fără prezența părților.

10. Articolul 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) din Codul contravențional prevede: *„(1) După examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 1) respinge recursul și menține hotărîrea atacată dacă recursul: […] c) este nefondat;”.*

11. Colegiul penal constată că hotărârea a fost primită de societate la 1 septembrie 2025, iar recursul a fost depus la 16 septembrie 2025. Întrucât reprezentantul societății nu a fost prezent la judecarea cauzei, termenul prevăzut de art. 468 alin. (1) din Codul contravențional se calculează de la înmânarea copiei hotărârii. Recursul a fost declarat în termenul de 15 zile, astfel încât solicitarea repunerii în termen este lipsită de obiect.

12. Domeniul contravențional intră sub incidența garanțiilor aplicabile unei acuzații în materie penală, în sensul autonom al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Persoana beneficiază de prezumția de nevinovăție, iar autorității care formulează acuzația îi revine obligația de a individualiza fapta și de a demonstra elementele acesteia.

13. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată absența temeiurilor de fapt și de drept, în vederea casării acesteia, or, la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care prevede că, *examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenției imputate; lit. b) existenta cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; lit. c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; lit. d) existenta circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.*

14. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional: *„Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.”*

15. Potrivit art. 119 alin. (12) din Codul contravențional: *„Neexecutarea prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor depistate la întreprinderile sau obiectivele legate de folosirea subsolului, necontestate potrivit legislației privind controlul de stat al activității de întreprinzător, se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.”*

16. Instanța de recurs reține că la 28 octombrie 2024, agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Serghei DEADIC, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 035649, prin care a constatat în acțiunile C.M.C. „MACON” S.A. elementele contravenției prevăzute de art. 119 alin. (12) din Codul

contravențional. Potrivit actului de constatare, în cadrul controlului documentat prin procesul-verbal suplimentar nr. PV-IPM-2024-00098 din 24 ianuarie 2024, s-a constatat că beneficiarul nu deține dreptul de folosință asupra subsolului și documentația tehnică (tehnologică de proiect), iar prescripțiile înaintate în urma controlului nu au fost îndeplinite în termenele stabilite. Prin decizia de sancționare cuprinsă în procesul-verbal din 28 octombrie 2024, C.M.C. „MACON" S.A. i-a fost aplicată amendă în mărime de 200 de unități convenționale, echivalentul a 10 000 de lei.

17. Colegiul penal reține, că Procesul-verbal de control nr. PV-IPM-2023-01065 din 5 mai 2023 cuprinde obligația autentificării dreptului de folosință asupra terenurilor folosite, precum și obligații privind documentația aferentă exploatării. Actul indică termene de 30 și 90 de zile pentru măsurile enumerate și menționează, în rubrica termenului de înlăturare a încălcărilor, data de 17 septembrie 2023.

18. Se mai reține că, Procesul-verbal suplimentar nr. PV-IPM-2024-00098 din 24 ianuarie 2024 descrie terenurile afectate pentru care nu era deținut dreptul de folosință, precum și situația documentației pentru sectoarele zăcământului. Acesta prescrie autentificarea dreptului de folosință asupra terenurilor afectate și elaborarea documentației tehnice pentru exploatarea rezervelor sectorului „Purcel 2", cu obținerea acordului de mediu. Termenul de înlăturare a încălcărilor este indicat ca fiind 28 mai 2024.

19. Aceste înscrisuri permit identificarea obligațiilor impuse societății și a rezultatelor cerute. În recurs, societatea nu invocă o hotărâre sau o decizie prin care actele de control ori prescripțiile relevante să fi fost anulate sau suspendate. Criticile sale privesc în principal demersurile de executare și aprecierea acestora de către prima instanță.

20. Cu referire la rapoartele privind mișcarea rezervelor și la contractul nr. 198 din 3 noiembrie 2014, Colegiul penal reține că acestea privesc statutul de beneficiar al subsolului și evidența rezervelor. Ele nu echivalează cu actele de folosință asupra terenurilor afectate și nici cu documentația tehnică și acordul de mediu cerute prin prescripții. Existența raportului contractual privind sectorul de subsol nu înlătură obligațiile distincte de conformare stabilite în urma controlului.

21. Susținerile privind folosirea zăcământului conform destinației și existența rezervelor neepuizate nu răspund obligațiilor pentru a căror neexecutare a fost întocmit procesul-verbal nr. 035649. Acuzația examinată este întemeiată pe art. 119 alin. (12) din Codul contravențional, iar nu pe simpla nefolosire a unui sector de subsol timp de doi ani. În consecință, argumentele întemeiate pe art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul subsolului nu înlătură necesitatea executării prescripțiilor referitoare la folosința terenurilor și la documentația de exploatare.

22. În privința demersurilor către Consiliul și Primăria municipiului Chișinău, chiar recurenta susține că termenul anterior de folosință a terenurilor a expirat în anul 2007 și că proiectul de prelungire nu a fost supus votului. Cererile adresate autorităților, avizarea unui proiect și lipsa unui refuz nu pot fi asimilate adoptării actului de prelungire a folosinței. Aceste împrejurări descriu procedura inițiată de societate, fără a confirma realizarea rezultatului impus prin prescripția de autentificare a dreptului.

23. Colegiul penal ia în considerare faptul că soluționarea cererilor privind terenurile presupune intervenția autorităților competente. Demersurile invocate exprimă conduita societății în vederea obținerii actelor. Totuși, din prezentarea acestor demersuri nu rezultă prelungirea dreptului de folosință ori modificarea termenelor prescripțiilor. Cu privire la documentația tehnică, recurenta invocă însăși contractarea unui proiectant drept executare a măsurii, deși prescripția privește elaborarea documentației și obținerea acordului de mediu.

24. Referitor la documentația tehnică pentru sectorul „Purcel 2", prescripția cere elaborarea documentației și obținerea acordului de mediu. Contractarea unui proiectant reprezintă o etapă pregătitoare. Susținerea recurentei privind executarea obligației prin simpla contractare nu corespunde conținutului măsurii prescrise, care presupune existența documentației elaborate și a acordului cerut.

25. Răspunsul societății adresat Ministerului Mediului, prezent în materialele cauzei, trebuie apreciat ca înscris care exprimă poziția acesteia și explică demersurile întreprinse. El este relevant pentru examinarea apărării, însă nu substituie actul de folosință, documentația tehnică și acordul de mediu. Conținutul său privind cererile adresate autorităților confirmă caracterul de demersuri al acțiunilor invocate, fără a permite echivalarea acestora cu îndeplinirea integrală a obligațiilor.

26. În acest sens, Colegiul penal nu va prelua formularea generală a primei instanțe potrivit căreia societatea nu ar fi prezentat nicio probă. Răspunsul către Ministerul Mediului există și este examinat în prezenta decizie. Precizarea nu schimbă însă concluzia asupra motivelor recursului, deoarece valoarea acestui înscris se apreciază prin conținutul său, iar nu prin simpla sa existență. Înscrisul nu atestă obținerea actelor cerute și nici executarea integrală a măsurilor contestate.

27. Cu privire la critica privind nemotivarea hotărârii și încălcarea dreptului la un proces echitabil, Colegiul penal constată că prima instanță a redat susținerile privind terenurile și proiectantul, a identificat actele de control și a explicat de ce demersurile invocate nu confirmă deținerea actelor cerute. Deși formularea referitoare la inexistența oricărei probe necesită precizarea expusă, hotărârea conține un răspuns asupra problemelor decisive ale contestației. Examinarea suplimentară a înscrisului societății în recurs permite verificarea efectivă a argumentului fără a se impune casarea hotărârii.

28. Solicitarea anulării procesului-verbal și încetării procesului pentru lipsa faptului contravenției nu poate fi admisă prin echivalarea informării autorităților cu executarea obligațiilor. Procesul-verbal identifică persoana juridică, actul de control suplimentar și cele două categorii de obligații vizate, iar contestația și recursul formulează apărări concrete asupra fiecăreia. Criticile prezentate nu individualizează o omisiune esențială a actului care să împiedice examinarea acestor apărări și să justifice nulitatea solicitată.

29. Amenda de 200 de unități convenționale, echivalentul a 10 000 de lei, se încadrează în limita minimă a sancțiunii prevăzute pentru persoana juridică din art. 119 alin. (12) din Codul contravențional. Recursul nu cuprinde o critică distinctă privind cuantumul amenzii, solicitarea fiind întemeiată pe inexistența faptei și pe aprecierea demersurilor de conformare.

30. Colegiul penal subliniază că obiectul acuzației nu este simpla inexistență a unui drept asupra subsolului, ci neexecutarea prescripțiilor de remediere. Procesul-verbal de control din 5 mai 2023 se referă, între altele, la autentificarea dreptului de folosință asupra terenurilor, iar actul suplimentar din 24 ianuarie 2024 la terenurile afectate și la documentația tehnică a sectorului „Purcel 2”. Formularea din procesul-verbal contravențional privind „dreptul de folosință asupra subsolului” trebuie interpretată numai prin raportare la actele de control la care trimite, fără extinderea ulterioară a acuzației la alte obligații.

31. În privința termenelor, actele de control indică termene de remediere și, în actul suplimentar, data de 28 mai 2024. La aprecierea acuzației este relevantă situația existentă la expirarea termenului aplicabil fiecărei prescripții, nu doar faptul că la data sancționării procedurile administrative ori elaborarea documentației erau încă în curs. Din argumentele recurentei nu rezultă că înainte de expirarea acestor termene ar fi fost adoptat actul de atribuire a terenurilor sau finalizate documentația și acordul de mediu solicitate.

32. Susținerea privind tergiversarea examinării cererilor de către autoritățile municipale este relevantă pentru evaluarea posibilității de conformare și a vinovăției, dar nu constituie, singură, dovada unei imposibilități obiective de executare a tuturor prescripțiilor. Nu rezultă din argumentele prezentate că obținerea documentației tehnice pentru „Purcel 2” ar fi fost împiedicată exclusiv de lipsa deciziei municipale. În plus, cererile de prelungire și avizele favorabile nu au efectul juridic al unei decizii de atribuire ori prelungire a folosinței terenurilor.

33. Prezumția de nevinovăție impune autorității constatatoare să probeze existența prescripțiilor, comunicarea și caracterul lor executoriu, expirarea termenelor, neexecutarea obligațiilor și vinovăția persoanei juridice. Colegiul penal nu întemeiază soluția exclusiv pe faptul că societatea nu a prezentat înscrisuri în apărare, ci coroborează procesele-verbale de control și prescripțiile consemnate cu poziția societății, care descrie proceduri de obținere a actelor și de elaborare a proiectului, fără a confirma realizarea rezultatelor prescrise în termen.

34. În privința cererii de anulare pentru nulitatea procesului-verbal, recurenta nu indică o omisiune concretă care să împiedice identificarea persoanei sancționate, a conduitei imputate și a normei aplicate. Cu toate acestea, simpla existență a unei trimiteri la actele de control nu ar putea remedia o descriere a faptei care ar fi, în sine, imposibil de individualizat. În speță, verificarea se face prin raportare la descrierea din procesul-verbal și la înscrisurile la care acesta face referire, fără completarea acuzației prin fapte noi.

35. Referirea recurentei la cauza Boldea împotriva României nu conduce la concluzia că instanța de fond a omis examinarea apărărilor decisive. Instanța a analizat cererile privind terenurile și afirmația despre contractarea proiectantului, apreciindu-le insuficiente pentru a demonstra executarea prescripțiilor. Colegiul penal precizează valoarea răspunsului adresat autorității de mediu și oferă răspuns distinct criticilor din recurs, iar dezacordul recurentei cu aprecierea probelor nu echivalează cu lipsa motivării.

36. În aceste circumstanțe, motivele recursului nu justifică anularea actelor contestate și încetarea procesului contravențional. Colegiul penal apreciază că soluția de respingere a contestației urmează a fi menținută.

37. Prin urmare, recursul declarat de C.M.C. „MACON" S.A., prin administratorul Irina IVAȘCENCO, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 martie 2025 urmează a fi respins ca nefondat.

38. În conformitate cu art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de **C.M.C. „MACON" S.A.** și se menține, fără modificări, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 martie 2025, prin care a fost respinsă contestația societății împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare nr. 035649 din 28 octombrie 2024, emise în temeiul art. 119 alin. (12) din Codul contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător: **Marcel JUGANARI**

Judecători: **Adrian CERBU**

Marcel POPESCU